

Finantsloven? Mig forekommer det nu at være et helbdt Dieblit hertil, og det forekommer mig ogsaa, at det vilde være rigtig fra Hvertallets Side her i Salen, om det en Gang forsøgte at benytte det eneste Middel, det har imod en permanent Regjerings Tvangsforholdsregler imod Thinget. At jeg vil stille mig saaledes, har jeg flere Gange viist ved mine Forslag, men jeg har ikke deri faaet Understøttelse fra det nuværende Hvertallets Side. Maaſte Tiden kan lære det, at det bliver nødvendigt at gaa den Vej, jeg tidligere har betraadt, og det skal da være mig hjært at følge det. — Indtil da skal jeg iagttage den ved Nødvendigheden paabudne neutrals Stilling, og lade Sagerne gaa deres egne, skjæve Gang, men jeg kan ikke slutte, uden at takke det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (Bagger) for de funde og for vort Land saa heldige Betragtninger; han udtalte gennem sit Foredrag.

Scavenius: Jeg vil tillade mig overfor det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (Bagger), som var en af de første Talere i Dag, at gjøre opmærksom paa, at hans Betragtning af den politiske Situation her i Thinget i 1867 var ubetinget feil. Der var ganske vist et væsentlig politisk Moment ved Hærens Lovs Tilblivelse, men dette politiske Moment var følgende: at den daværende Regjering og Rigsdag i Foræning mente, at det efter de haarde Slag, som Landet havde lidt i 1864, var nødvendigt for os overfor den almindelige europæiske Bevidsthed at vise i Gjærning, at det var vor ubetingede Billie at ville bestaa som en selvstændig Stat. Dette politiske Moment var tilstede ved Hærens Lovs Tilblivelse, men Andet ikke. Det turde være klart, at Hærens Lov ikke kunde frembringe en Hær, som var i Stand til virkelig at gaa angrebsvis tilværfs. Den Hær, som vi nu have, er ikke nogen Felthær; den er ikke Andet end en nogenlunde vel uddannet Militshær. Jeg har for Øvrigt kun bedet om Ordet for at gjøre en enkelt Bemærkning overfor den høitærede Krigsminister. Den høitærede Krigsminister forelagde os ifjor en Hærens Lov, og en sig dertil sluttende Befæstningsplan for Landet, og gennem de Motiver, som forelagdes os samt gennem den høitærede Ministers Foredrag blev det os klart, paa hvilken Maade Ministeren havde tænkt sig, at Landet skulde forsvares under visse givne Tilfælde. Dette mangler ved det her forelagte Lovforslag, og deraf slutter jeg, at den høitærede Minister kun har forelagt det paa Grund af, at han i Følge Revisionsbestemmelsen i Hærens Lov, var forpligtet dertil. Men er dette Tilfældet — og jeg ser ikke rettere, thi der mangler jo det nødvendige Supplement til Loven, man maa jo vide, hvorledes den foreslaaede Hær tænkes brugt —, saa kan jeg ikke se Andet, end at det vilde være spildt Meilighed nu at forhandle længere herom. Baa de Hærens Lovs Princip og

dens Enkeltheder angaar, kan jeg henholde mig til, hvad jeg tillod mig at udtale ifjor, hvilket i det Væsentlige var overensstemmende med, hvad min ærede Sidemand har udtalt i Dag, idet jeg skal tilføje, at jeg, hvis Loven kommer videre frem, skal tillade mig at stille Vædringsforslag i den Retning, hvori jeg mener, at vi bør gaa. Videre skal jeg for Dieblittet ikke udtale mig.

N. G. Olsen: Jeg vil ogsaa tillade mig at udtale et Par Ord, ifjorndt jeg ikke er jagtyn dig, og jeg skal derfor heller ikke videre gaa ind paa den foreliggende Sags Enkeltheder. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) sagde nylig, at denne Lov skulde underkastes en Revision hvert Aar, men dette er dog vel saaledes at forstaa, at det skal ske, som der staa i Hærens Lov: indtil en anden Lov gives. Hvis vi blive enige om en Lov, skulle vi dog vel ikke hvert Aar blive ved at revidere og revidere i det Uendelige. Jeg kan derfor af, hvad det ærede Medlem anførte, ikke se nogen Anledning til at gaa ind paa hans Forslag om at ordne Sagen paa Finantsloven. Jeg husker meget godt, dengang det Forslag blev forelagt Forsamlingen, at Hærens Lov kun skulde gjælde i 5 Aar; jeg var selv med til at stemme for dette Forslag, men jeg har mange Gange i de sidste Aar takket Gud for, at dette Forslag ikke blev vedtaget; thi dersom det var blevet vedtaget, saa veed jeg virkelig ikke, hvorledes det vilde se ud i dette Dieblit. Da vi sluttede Fred og afstode hele Sønderjylland, vrimlede det af Udtalelser om den store Beredvillighed, hvormed man vilde holde ud til det Yderste, indtil vi igjen havde friet Sønderjyderne ud af den Bold, hvori de vare komne. Da jeg stemte for, at Hærens Lov kun skulde gjælde i 5 Aar, tænkte jeg ikke paa, at man saa hurtigt, som det nu lader til, skulde have glemt Søsterne dengang. Nu ere disse Søster trængte i Baggerunden, og nu høre vi fra det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (Bagger) — det er nærmest til ham, jeg vil rette mine Bemærkninger — en Graftang, der gaar igjennem hele hans Tale; det var, som om han ringede Noget til Jorden; det var, som om der var Noget i 1867, som nu var aldeles borte, og at der nu ingen fornuftige Mennesker var mere, som tænkte derpaa. Og hvad var det, han ringede til Jorden? Det var det danske Haab; det var det, som freidig og frodigt var i os, dengang vi afstode Sønderjylland. Jeg var blandt dem, som stemte derimod. Vi afstode Sønderjylland — vi vare nødt dertil; det kan gjerne være — men jeg tror ikke, at man saa hurtigt skulde have glemt de Søster, som dengang bleve udtalte fra alle Sider; hos mig idetmindste staa dette Haab lige saa friskt og frodigt, som dengang det blev udtalt. Jeg kan ikke tro, at det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds er Talsmand for hele det danske Folk, naar